

TYÖ – tie ammattiin

Artikkeli Koulutuskeskus Tavastian tiedotuslehdessä syksyllä 2011.

TYÖ

-tie ammattiin

Outi Ruohela, ma rakennointipäällikkö

Työ - tie ammattiin on laajennetun työssäoppimisen kokeilu, joka on käynnissä Koulutuskeskus Tavastiasa rakennus- ja pintakäsittelyalalla, kiinteistöpalvelualalla sekä metallialalla. Kirjoitimme ensimmäisen osan aiheesta keväällä ilmestyneessä Tavastia Tapetilla -lehdessä numero 2. Hanke on Opetushallituksen rahoittamaa.

Koska on opiskelijoita, jotka opiskelevat mieluummin työpainotteisesti, on tämä kokeilu heille loistava mahdollisuus saada ammatillinen tutkinto. Opiskelijat suorittavat työssäoppimalla 72 opintoviikkoa ammatillisia opintoja. Koulussa opiskellaan 18 opintoviikkoa ammatillisia aineita ja 20 opintoviikkoa ammattitaitoa täydentäviä tutkinnon osia (atto). Näistä aineista osa on integroitu ammatillisiin opintoihin. Vapaasti valittavia tutkinnon osia opiskelijat suorittavat 10 opintoviikkoa. Koko tutkinnon laajuus on 120 opintoviikkoa.

Atto-aineet ovat aina teoriaopintoja. Peruskoulupohjaisille opiskelijoille nämä aineet on jaettu kolmeen jaksoon kolmelle vuodelle. Näilläkin jaksoilla kaksi päivää viikossa on ammatillisia aineita, ettei tule liian pitkiä teoriajaksoja kerrallaan.

Toista tutkintoa suorittavat vanhemmat opiskelijat ovat jo edellisessä ammatillisessa tutkinnossaan tai lukiossa suorittaneet atto-aineet ja ovat koko opiskeluaikansa työssäoppimassa ja ammatillisissa teoriaopinnoissa. Näin ollen valmistuminen on mahdollista kahdessa vuodessa. Periaatteessa on mahdollista valmistua myös vuodessa, jos osaamista ja näyttöä löytyy aikaisemmin suoritetuista opinnoista tai muuten hankitusta osaamisesta ja ne vastaavat opiskeltavan tutkinnon tavoitteita ja ammattitaitovaatimuksia.

Esa Pyykönen ja ryhmänohjaaja Elina Kanerva ohjauskäynnillä

Laajennettu työssäoppiminen voi olla opiskelijalle ohjatumpi ja monipuolisempi tapa ammatilliseen tutkintoon kuin oppisopimus, miettii ryhmänohjaaja Elina Kanerva.

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisemassa koulutuksen ja tutkimuksen

kehittämissuunnitelman luonnoksessa (Kesu) vuosille 2011-2016 on monta kohtaa, jotka tukevat uudenlaista opiskelua ja oppimista. Ne kannustavat laajennetun työssäoppimisen kokeilun muuttamista ehkä käytännöksi.

Alla poimintoja suunnitelmasta, jotka tukevat laajennetun työssäoppimisen kokeilua

- Elinikäistä oppimista edistetään; koulutuksen lainsäädännöllä, ohjauksella ja rahoituksella edistetään koulutuksen ulkopuolella opitun tunnistamista ja tunnustamista.
- Kehitetään työpaikalla tapahtuvan opiskelun ja oppisopimuskoulutuksen laadunhallinnan välineitä ja menettelyitä.
- Uudistetaan ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen rahoitusta yhdessä tutkintojärjestelmänkehittämisen kanssa. Tavoitteena on tukea nykyistä paremmin koko ikäluokan kouluttamista, koulutuksen läpäisyn parantamista, nopeampaa siirtymistä työelämään ja aiemmin opitun tunnustamista. Rahoituksen määräytymisperusteissa otetaan lisäksi huomioon yksilöllisten opintopolkujen toteuttaminen ja tutkinnon osa kerrallaan etenevän tutkintojen suorittamistavan vaikutukset.
- Ammatillisten tutkintojen joustavuutta lisätään siten, että yksilölliset valinnat ja tutkintojen suorittaminen myös osa kerrallaan on mahdollista silloin, kun se työelämän ja yksilön tarpeiden kannalta on tarkoituksenmukaista.
- Ammatillisessa koulutuksessa hyödynnetään työvaltaisia opiskelumenetelmiä ja vaihtoehtoisia koulutusmalleja.

Esa laajentaa osaamistaan

Esa Pyykönen on yksi Työ – tie ammattiin –ryhmän opiskelija. Keväällä kerroimme opiskelijoita, jotka olivat tulleet suoraan peruskoulusta ja opiskelevat myös atto-aineet. Esa on esimerkki opiskelijasta, jolla on jo yksi ammatillinen tutkinto opiskeltuna ja sen myötä ammattitaitoa täydentävät tutkinnon osat suoritettuna. Aikaisempi tutkinto on Kone- ja metallialan perustutkinto, automaatioasentajan koulutusohjelma. Esalla on myös työpaikka VR:n kunnossapidossa ja huollossa, mutta hän sai virkavapaata opiskeluun ja pääsi näin laajentamaan osaamistaan. Esan vanha tutkinto ja uusi rakennusalan perustutkinto ovat Esan mielestä hyvä yhdistelmä työn tekoon ja hänen tulevaisuuteensa. Esa valmistuu kahdessa vuodessa keväällä 2012.

Esa on päässyt vaihteleviin työssäoppimistehtäviin usealle erilaiselle työnantajalle ja näin saanut laajaa kokemusta rakennusalan tehtävistä. Hän on mm. rakentanut rivitalon kattoa työmaalla, johon seinäelementit tulivat valmiina. Toisella työmaalla Esa rakensi rivitaloa pitkistä tavarasta (siis talo oli paikalla tehty kokonaan). Isolla talotehtaalla työssäoppija teki elementtejä ja toisella ison työnantajan kerrostalotyömaalla Esa oli tekemässä perustuksia; anturat, raudoitukset, valut jne.

”Tekeminen on tosi tärkeää tässä ammatissa. 1,5 vuotta koulun penkillä ei olisi antanut tällaista työkokemusta”, toteaa Esa ja jatkaa. ”Kaksi päivää

teoriaa työjaksojen välillä helpottaa työssäoloa, kun voi tehdä kysymyksiä opettajalle asioista, jotka tulevat työmaalla esiin ja tarvitaan teoriatietoa.”

Koska opiskeluryhmä tapaa toisinaan harvoin koululla, ei muodostu sellaista ryhmähengeä kuin perusopetusryhmissä. Teoriatapaamisissa kyllä keskustellaan asioista ja kerrotaan kuulumisia. Opiskelu pitää ottaa enemmän omiin käsiin ja tehdä tehtäviä itsenäisesti verkossa. Wikispacesissa on tehtävät, kaikki opetusmateriaali ja päivittäin täytettävä päiväkirja.

Tässä ryhmässä sekä opettajat että opiskelijat ovat uranuurtajia ja luovat käytäntöjä. Esalle tulevaisuus on vielä auki. Palaako hän takaisin pääkaupunkiseudulle VR:n töihin, jääkö Hämeenlinnan seudulle tekemään rakennusalan töitä vai yrittääkö saada sellaisia töitä, jossa voisi hyödyntää molemmat tutkintonsa.

Tätä juttua tehtäessä Esan työssäoppimispaikassa oli opettaja Elina Kanerva mukana. Hänelle tuli puhelu, jossa Esaa kysyttiin työnantajan toiselle kerrostalotyömaalle tekemään palovilla-asennuksia, tuulen ohjaimia ja vesikattotöitä. Näitä ei vielä oltu opiskeltu käytännössä, joten Esa lähti tälle työmaalle heti seuraavan viikon alusta. Hyvälle miehelle tarjotaan mahdollisuuksia.

Esimerkki päivittäin täytettävästä päiväkirjasta

Kirjoita uusi päivä aina edellisen päivän yläpuolelle, niin se näkyy aina kun avaat päiväkirjaikkunan.

Päiväkirjasta tulee löytyä ainakin seuraavat asiat.

1. Työaika (esim. 7.00-15.30)
2. Työpaikka (ei tarvitse kirjata jos ei muutoksia edellisestä päivästä)
3. Päivän työtehtävät.
4. Kenen kanssa teit työtä
5. Mistä sait ohjeet työn tekoon. (esim. luin piirustuksista ja varmistin työpaikkaohjaajalta.)
6. Merkitse kävikö opettaja työpaikalla tapaamassa sinua.

Perustusten tekoa kerrostalotyömaalla.